

Behold din løn, hvis du mister dit job

Danmarks billigste lønsikring · Fra kun 38 kr./md.

IDA FORSIKRING
Forsikringsformidling

Læs m

Tirsdag 14.09.2021

mifc@berlingske.dk

Berlingske

NYHEDER

OPINION

BUSINESS

AOK

DANMARK

Første dom mod kommune: »Det her er simpelthen en gamechanger for velfærdssamfundet«

I årevis har Dansk Industri og Dansk Erhverv forgæves påpeget, at kommuner underbetaler private leverandører af hjemmehjælp. Nu ændrer en dom fra Vestre Landsret alt. Brønderslev Kommune er blevet dømt for at køre med kunstigt lave takster og skal betale privat firma fem millioner kroner i erstatning.

Plejekrævende ældre kan selv vælge, hvem der skal levere den pleje, de er afhængige af, men siden fritvalgsordningen blev indført i 2003, har forholdet mellem kommuner og private leverandører været betændt. Det kan en dom fra Vestre Landsret nu lave om på. Arkivfoto: Asger Ladefoged

Fredag d. 09. juli 2021, kl. 15.31

Del denne artikel ▾

gauth-mifc

MIKKEL FYHN CHRISTENSEN

[▶ Lyt til artiklen](#)

8 min

Kan man have et værdigt liv uden frie valg? Når man bliver så gammel, at man er afhængig af andres hjælp i hverdagen, har man i Danmark lovsikret ret til frit at vælge leverandør af hjemmehjælp, men i praksis har det frie valg haft svære kår. Ifølge organisationer som Dansk Industri og Dansk Erhverv, fordi kommunerne systematisk underbetaler private leverandører.

Det kan en dom fra Vestre Landsret nu lave om på.

Brønderslev Kommune er blevet dømt til at betale fem millioner kroner i erstatning til det private hjemmeplejefirma Blæksprutten Aps, fordi kommunen har underbetalt den private leverandør og ikke lavet de lovpligtige beregninger af, hvad kommunens egen hjemmehjælp rent faktisk koster, og det får stor betydning for samarbejdet mellem kommuner og private leverandører, som har været betændt, siden 2003.

Det vurderer både Danmarks førende professor på området og brancheorganisationerne Dansk Industri og Dansk Erhverv.

Og naturligvis KA Pleje, som er Danmarks største arbejdsgiverorganisation for private leverandører af hjemmehjælp, og som har ført sagen mod Brønderslev Kommune for firmaet Blæksprutten Aps.

»Dommen kommer til at føre til bedre og mere effektiv hjemmepleje, fordi dommen klart siger, at kommuner er nødt til at være transparente i deres beregninger og de skøn, der ligger til grund for beregningerne, og at kommuner skal lave løbende kontroller af, om beregningerne skal justeres. Det vil føre til, at private leverandører får bedre arbejdsvilkår og ordentlig betaling,« siger direktør i KA Pleje, Karsten Høgild.

Dansk Industri bruger endnu større ord.

»Det her er simpelthen en *gamechanger* for velfærdssamfundet,« erklærer branchedirektør for offentlig/privat og velfærdspolitik i Dansk Industri, Jacob Scharff.

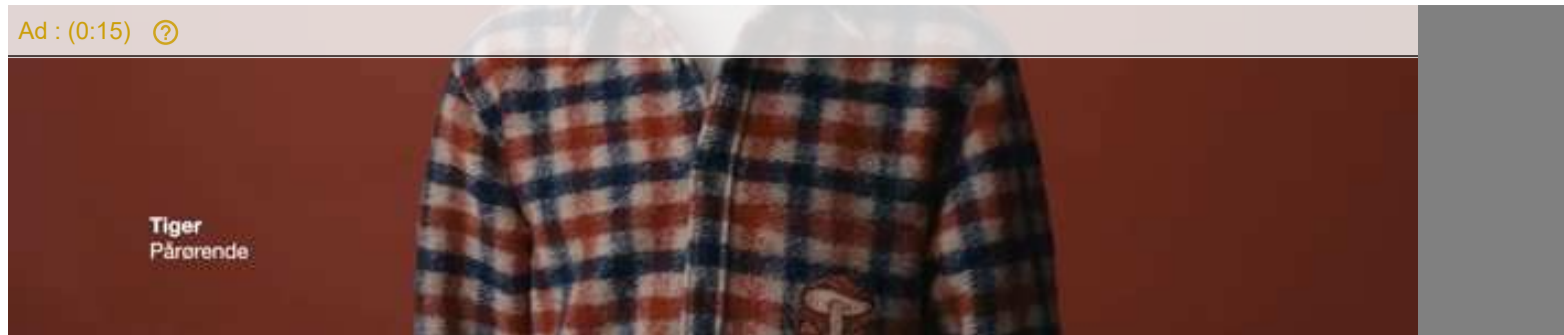
Professor rystet over kommune

For at forstå, hvorfor en dom imod en lille nordjysk kommune kan blive afgørende for hele Danmark og velfærdssamfundet generelt, er det nyttigt kort at ridse historien om privat hjemmehjælp op.

Velfærdssamfundet grundlæggere er efterhånden blevet så gamle, de for alvor har brug for velfærdsstaten. Brug for hjælp til helt basale ting i hverdagen. Det, vi kender som hjemmehjælp. I 2003 tog VK-regeringen deres situation alvorlig.

Artiklen fortsætter efter annoncen

Også ældre borgere i livets sidste kapitel har ret til frit at vælge, hvem de vil være afhængige af hjælp fra, var logikken, da et frit valg af hjemmehjælp for alle borgere blev gennemført.

Men det, der skulle have været en positiv fortælling om rettigheder og bedre service til mennesker i deres livs efterår, er siden blevet overskygget af skandaler, når private leverandører af hjemmehjælp er gået konkurs, og ældre mennesker er blevet efterladt uden pleje i det efterfølgende kaos.

Lovgivningen om det frie valg er blevet justeret adskillige gange, og imens har organisationer som Dansk Industri og Dansk Erhverv igen og igen forsøgt at gøre opmærksom på, at private udbydere af hjemmehjælp har det svært, når kommuner ikke beregner de takster, som private udbydere skal levere hjemmehjælp til, ordentligt og åbent.

Eller underforstået: det er svært for private leverandører at levere kvalitet, når de bliver underbetalt af kommunerne.

Men påstanden om underbetaling har hidtil savnet dokumentation. Nu er underbetaling i hvert fald dokumenteret sort på hvidt i én kommune.

»Jeg håber ikke, at det er sådan her, det foregår ude i kommunerne. Jeg håber virkelig, at det her er en ekstrem case,« siger professor i økonomistyring ved Aalborg Universitet, Per Nikolaj Bukh, som regner sig selv for en af Danmarks førende eksperter i kommunal hjemmehjælp.

Per Nikolaj Bukh har læst dommen og er rystet.

»Klart signal til alle kommuner«

Rystet eller overrasket er branchedirektør for offentlig/privat og velfærdspolitik i Dansk Industri, Jacob Scharff, ikke.

»Man regner simpelthen forkert ude i kommunerne. Det er den diplomatiske måde at sige det på. En anden måde at sige det på, og det er det erhvervsvirksomhederne oplever, er, at virksomheder bliver underbetalt af kommunerne. Det går ud over nogle virksomheder, men det går primært ud over borgere, som ikke kan få den service, de ellers ville få, og det går ud over borgernes frie valg,« siger Jacob Scharff, som mener, at problemet gør sig gældende overalt i Danmark, hvor det offentlige og private skal samarbejde om velfærdsydelser.

Derfor kan han dårligt få armene ned efter dommen i Vestre Landsret.

»Det er stort, det her,« siger han.

»Når man får en dom og krav på efterbetaling af så stort et millionbeløb til en virksomhed på et lille afgrænset område, så kan vi jo gisne om, hvad det her vil betyde for alle virksomheder i alle kommuner.«

Morten Jung, som er markedschef for Oplevelse & Velfærd i Dansk Erhverv, har også bidt mærke i dommen.

»Det er åbenbart lykket den private leverandør igennem årevis at levere en ydelse til en billigere pris, end kommunens egen reelle pris. Det er en slags omvendt profit på velfærd. Kommunen sparer penge ved at underbetale en privat leverandør,« siger han.

»Vi har godt vidst alt det her, men vi har manglet, at en retsinstant har fastslået det. Det har vi nu,« siger Morten Jung.

Professor Per Nikolaj Bukh mener, at dommen er så pinlig, at den må gøre indtryk på alle kommuner i Danmark.

»Det her bør være en *gamechanger*. Dommen er et klart signal til alle kommuner om, at de kan komme i store problemer, når de ikke følger loven,« siger professoren.

Berlingske har forsøgt at få interview eller kommentarer fra Kommunernes Landsforening (KL), men KL »melder pas« igennem sin presstjeneste.

Borgmester bebrejder forvaltningen

Borgmester i Brønderslev Kommune, Mikael Klitgaard (V), har også henvendt sig til KL, for han er ret overrasket og pinligt berørt over sagen.

»Vi spørger som politikere vores forvaltning, om de har regnet det rigtigt ud, og de siger så, at det har de. Det viser sig så, at det har de ikke, og det er jeg faktisk ret ked af. Jeg går ind for frit valg og er kun interesseret i, at private leverandører bliver afregnet korrekt, og det er de ikke blevet,« siger borgmesteren, som altså mener, at hans embedsmænd har ansvaret.

Samtidig er borgmesteren trods den pinlige dom glad for, at Brønderslev Kommune nu fremover ved, hvordan taksterne skal regnes ud. Og det bør komme andre kommuner til gode, mener borgmesteren, for det bør ikke være nødvendigt at involvere det danske retsvæsen for at få fastsat prisen på hjemmehjælp.

»Jeg er helt enig med Per Nikolaj Bukh og arbejdsgiverorganisationerne i, at det her får betydning, for nu har nogle dommere sagt, at man skal udregne det her meget omhyggeligt,« siger han.

g for, at jeg vil blive ved med at konfrontere KL med det her, så vi kan få nogle klare retningslinjer,« siger Brønderslevs borgmester, Mikael Klitgaard (V), efter blevet idømt erstatning på fem millioner kroner til et privat hjemmehjælpsfirma, som gennem flere år er blevet underbetalt af kommunen. Pr-foto

»Jeg kan love dig for, at jeg vil blive ved med at konfrontere KL med det her, så vi kan få nogle klare retningslinjer,« siger Brønderslevs borgmester, Mikael Klitgaard (V), efter at kommunen er blevet idømt erstatning på fem millioner kroner til et privat hjemmehjælpsfirma, som gennem flere år er blevet underbetalt af kommunen. Pr-foto

»Vi har taget fat i KL og bedt dem se på dommen, for det betyder jo, at alle kommuner skal være mere omhyggelige med at udregne det her. Det kunne da være rigtig dejligt, hvis KL måske sammen med arbejdsgiverorganisationerne lavede nogle helt klare retningslinjer,« siger Mikael Klitgaard.

Fritvalgsordningen har eksisteret siden 2003. Hvorfor er de retningslinjer ikke lavet endnu?

Borgmesteren er stille i telefonen et øjeblik og siger så:

»Jeg kan love dig for, at jeg vil blive ved med at konfrontere KL med det her, så vi kan få nogle klare retningslinjer.«

Flere retssager på vej

Morten Jung fra Dansk Erhverv vil ikke blot have nye retningslinjer. Han vil have hele udgangspunktet lavet om.

»Det er en besynderlig ordning, at kommuner skal sætte en pris for private firmaer, som er konkurrenter til kommunes hjemmehjælp. Allerede dér er den jo gal,« siger han.

Derfor foreslår han en enhed under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som kan være med til at fastslå, hvad prisen på hjemmehjælp er kommune for kommune. For der er stadig en risiko for, at dommen ikke fører til ændringer.

»Det er rigtigt, at kommunerne med den her dom er nødt til at lave ordentlige beregninger. Men der er jo ikke noget nyt i, at kommuner skal følge loven, og hvis man skal ud og lægge sag an imod samtlige 98 kommuner for at få dem til at følge loven, så kan det ende med at blive en god business case for kommunerne, hvis de bare kan sidde og vente på sagsanlæg,« siger Morten Jung.

KA Pleje er allerede i gang med de næste retssager.

»Vi har også stævnet Holstebro og Herning, så vi har jo gang i to andre kommuner. Derudover er vi i dialog med en håndfuld andre kommuner. Jeg håber ikke, at vi skal ud og stævne alle kommuner, men jeg vil vove den påstand, at vi ville vinde over alle kommuner, der har frit valg efter godkendelsesmodellen,« siger direktør for KA Pleje, Karsten Høgild.

LÆS MERE

[DANMARK](#) | [ABONNEMENT](#)

Sundere ældre skulle spare samfundet for 30 milliarder kroner. Men effekten er nu den stik modsatte: »Det er fugle på taget, og de har det med at flyve væk«

[DANMARK](#) | [ABONNEMENT](#)

Efter 17 år med frit valg for de ældre: I nogle kommuner holdes de private stadig ude

[DANMARK](#) | [ABONNEMENT](#)

Tryg lancerer privat tænketank for at redde fremtidens velfærd: »Vi skal tænke 'den danske model 2.0'«

[LEDERE](#) | [ABONNEMENT](#)

Stivnakkede kommuner spænder ben for effektiv ældrepleje

[DANMARK](#)

Trygs private tænketank for fremtidens velfærd får opbakning fra professor i sund aldring

SAMFUND

Plejhjemsfond: Kommunale regler kvæler private velfærdsinitiativer

DANMARK

Prognose: I 2050 vil der være dobbelt så mange over 80 år

Annonce

Kom godt i gang med internet til din virksomhed.

Bestil her

Få 3 mdr. gratis internet*

*Vi tager forbehold for, at vi kan levere til din virksomhed. Tilbuddet gælder ved 36 mdr. binding. Til og med 30. september 2021

Pilestræde – Berlingskes nyhedspodcast

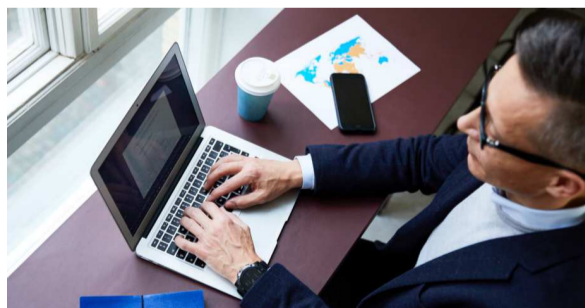
Kapitalisme for the win-win

00:00 / 23:00

Pilestræde – Berlingskes nyhedspodcast

Hver dag udfolder vi én aktuell historie – altid med Berlingskes kritiske blik. Siden 1765 har avisen holdt til i Pilestræd...

	Kapitalisme for the win-win	23:00
	Saxo Bank-boss Kim Fournais har købt en ø, hvor han vil bedrive »ærlig kapitalisme.« Og så vil han a...	Sep 13
	En ven i statsministeriet	25:10
	»En buket med meget få torne« (FOA), »Flot fremtidspakke« (3F), »Reformudspillet ligner en 6-1 sejr...	Sep 10
	Nomas batterisyre	21:05
	Landets fineste madanmeldere præmierede i august Noma med en 'Årets Ret' for deres »peberbøf a...	Sep 9
	Kan Danmark mere?	27:29
	Da regeringen tirsdag præsenterede sit reformudspil 'Danmark kan mere 1', lød det fra finansminist...	Sep 8
	Jobcenter eller flopcenter?	24:57

SPONSERET INDHOLD

Sådan bliver du en bedre leder med en fleksibel MBA

BERLINGSKE MENER | ABONNEMENT

Bekymrende mange mener stadig, at de ved

bedre end far og mor

NYHEDER | ABONNEMENT

Byggeplaner ryster borgere i kommunen med landets højeste kvadratmeterpris: »Hvis det kan ske her, kan det ske alle steder«

NYHEDER

Fitnesscenter forbyder træning kun i sports-bh: »Vi kan snart ikke være i vores eget land mere«

AKK

Traditionsrig gallafest vækker opsigt igen: Hvad er det, Kim Kardashian har på?

NYHEDER

Manden fra krænkelssag i Socialdemokratiet er stoppet i sit job

• DIREKTE LIVEBLOG

Kontorchef kaldte møde med Støjberg og hendes særlige rådgiver for »stormfuldt«

NYHEDER | ABONNEMENT

Blå partier tordner mod nye regler for forældre: »Det er rasende urimeligt«

Vestager kaldte det »et ægte løftebrud«. Nu er det en anden S-minister, der tvinges til at gennemføre det

NYHEDER

Fejl i coronapas: Første vaccinstik forsvinder for særlig gruppe

BUSINESS

Millioner på Facebooks hemmelige liste får særbehandling

NYHEDER

Nu kan København og andre store byer spærre vejen for de mest forurenende biler og ældre brændeovne

POLITISK MORGENPOST | ABONNEMENT

Nyheden kom ud mandag aften – og den sendte stribet af borgerlige politikere til tasterne: »Det er helt vildt upassende«

BUSINESS | ABONNEMENT

Skæbnetime for muligt indgreb på boligmarkedet

NYHEDER

Hillary Clinton frygter ikke terrorangreb fra fremmede magter – hun frygter, hvad amerikanerne er i stand til at gøre

NYHEDER | ABONNEMENT

Borger lå fastklemmt under et tog, men opkaldet kom ikke igennem til vagtcentralen. Ledelsen har kendt til problemet med mistede opkald i flere år

30 medarbejdere og lækkede papirer afslører: Tusindvis af opkald til 112-vagtcentralen er mislykkedes

NYHEDER | ABONNEMENT

OPINION | ABONNEMENT

Michael Kristiansen:

Medarbejder advarede K-spidskandidat om mistede opkald – svaret fik whistlebloweren til at miste »troen på systemet fuldstændig«

Enhedslisten og Mette Frederiksen kigger direkte ind i et voldsomt opgør

BUSINESS | ABONNEMENT

Stor guide: Sådan kan man score en skattefri gevinst med ny konverteringsmulighed

MEST LÆSTE

- OPINION**

Jeg vil ikke arbejde for en idiot

 [Nanna Bernth vil ikke arbejde for en idiot.](#)
- NYHEDER**

Pludselig opfører spækhuggerne sig mærkeligt og aggressivt: Angreb danskeres båd

 [Privatfoto taget ud for den portugisiske kyst.](#)
- AOK**

Anne Sophia Hermansen: Og ærligt talt, så er jeg dødtræt af at høre folk i 20'erne jamre over alt muligt

 [Enhver med forstanden i behold kan se, hvor idiotisk det er, mener Anne Sophia Hermansen.](#)
- AOK**

DR ville »gøre alt« for at sikre medvirkende i sexdokumentar – men Sasha synes, at holdet »pressede citronen«

 [Sasha fra »Våde veninder« på DR fortalte i et program på Radio Loud, at hun synes, at produktionsselskabet »pressede citronen«.](#)
- NYHEDER | ABONNEMENT**

Nu er den gal med boomerne igen: »Hold kæft hvor er jeg træt af midaldrende mænd«

 [Statsminister Mette Frederiksen \(S\) ville på sit pressemøde tirsdag gøre op med »en sejlivet myte«. :"](#)
- BUSINESS | ABONNEMENT**

Guldbelagt bøf og luksushoteller: Webshopbagmænd brændte 295.000 firmakroner af i græsk ø-paradis og erklærede så selskabet konkurs

 [Under turen til Mykonos, hvor der blev brugt 295.000 kroner på firmakortet, boede webshopejerne og deres kærester blandt andet på det luksuriøse Anax Resort og Spa.](#)
- DIREKTE AOK**

Liveblog: Nu drysses Michelinstjernerne ud over Norden
- NYHEDER | ABONNEMENT**

Klokken halv to om natten drattede hun pludselig død om. Nu overvejer stormagten deres arbejdsraseri

 [En gruppe kinesere har lagt sig fladt ned til en meditationssession i Shanghai. Det gør de for at håndtere det daglige stress, som følger med den ekstreme konkurrence for at komme frem i det kinesiske samfund.](#)

Til forsiden

Grundlagt 1749 af Ernst Henrich Berling

Berlingske Media A/S | Pilestræde 34
DK-1147 København K, Danmark

OM BERLINGSKE

KUNDESERVICE

PRODUKTER

Tom Jensen, Chefredaktør (Ansv)
Mette Østergaard, Chefredaktør
Kevin Walsh, Digital redaktionschef
Anders Krab-Johansen, Koncernchef og udgiver

Følg Berlingske

© Berlingske Media | [Generelle handelsbetingelser](#)
[Cookie- og Privatlivspolitik](#) | [Cookiedeklaration](#)
CVR.nr.: 29 20 73 13